

Sn. Bekir Sıtkı ŞAFAK
Başkan
YOİKK Kurumsal Yönetim Teknik Komitesi
Ankara

İstanbul, 21 Kasım 2011

Sayın ŞAFAK,

Türkiye Kurumsal Yönetim Derneği (**TKYD**) tarafından, Sermaye Piyasası Kurulu Kurumsal Yönetim İlkeleri düzenlemesine dair görüş ve önerilerimizi dikkatlerinize sunmaktayız.

Saygılarımızla,

ORİJİNAL METİN İMZALIDIR

Murat Doğu
Yönetim Kurulu Üyesi ve Sermaye Piyasası Çalışma Grubu Başkanı

Ek: Türkiye Kurumsal Yönetim Derneği Sermaye Piyasası Kurumsal Yönetim İlkeleri düzenlemesine dair görüş metni.

EK: Türkiye Kurumsal Yönetim Derneği Sermaye Piyasası Kurumsal Yönetim İlkeleri düzenlemesine dair görüş metni.

Genel Değerlendirme;

1. İlkeler yeterince açıklayıcı ve net olmalı; herhangi bir tereddüde yer bırakmayacak şekilde uygulamaya yönelik detaylı önermeler içermelidir.
2. Bu çerçevede, Kurumsal Yönetim İlkeleri'nin genel ifadelerden uzak, ölçülebilir prensiplere yer vermesinin de, şirketlerdeki kurumsal yönetim uygulamalarının ölçülebilir olmasına; ayrıca kurumsal yönetim derecelendirme metodolojisine ve süreçlerine yardımcı olacağı düşünülmektedir.
3. İlkeler'in düzenlemelerdeki ve uygulamalardaki gelişmelere paralel olarak sürekli güncellenmesinin ve bu çerçevede dinamik bir yapıya sahip olmasının uygun olacağı düşünülmektedir.
4. Ayrıca kurumsal yönetim alanındaki düzenlemelerin ilgili mevzuatın (Sermaye Piyasası Mevzuatı, Türk Ticaret Kanunu vb.) gerisinde kalmayarak, mükerrerlik oluşturmayacak ve uygulamada herhangi bir tereddüde yer bırakmayacak şekilde yapılandırılmasının da önemli olduğu düşünülmektedir. Mevzuatta konu ile ilgili bir düzenleme olduğu takdirde, bunun Kurumsal Yönetim İlkeleri içerisinde değil, Kurumsal Yönetim İlkeleri'nden ilgili mevzuata atıf yapılmak suretiyle, ilgili mevzuatın içerisinde yapılmasının uygulamada birliğin sağlanması adına daha uygun olacağı düşünülmektedir.
5. Diğer taraftan, kurumsal yönetim prensiplerinin, şirketlerin sürdürülebilir olmasını, hissedarlar ve paydaşlar ile ortaya çıkabilecek çıkar çatışmalarının çözümünde yol göstermesini, karşılaştırmalı olarak daha düşük maliyetler ile finansman imkanlarını genişletmesini, rekabet gücünü artırmasını, halka açılmayı, kurumsallaşmayı ve yabancı sermayeyi teşvik edecek şekilde belirlenmesinin de son derece önemli olduğu düşünülmektedir.
6. Taslak Kurumsal Yönetim İlkeleri ile ilgili görüşlerimiz aşağıda yer almakta olup, söz konusu görüşlerimiz yürürlükte bulunan mevzuat esas alınarak hazırlanmıştır. Hiç şüphesiz mevzuatın değişmesi ve/veya yeni mevzuatın yürürlüğe girmesi durumunda, aşağıda yer alan görüşlerin bir kısmı veya tamamı geçersiz veya yetersiz hale gelebilecektir. Bu çerçevede, Kurulunuzca yeni bir düzenleme yapılması planlandığı durumda ve bizlerden talep edildiği takdirde, tekrar görüş vermekten büyük mutluluk ve onur duyacağımızı belirtmek isteriz.

Tadil Önerilerimiz;

Bölüm I

- 1- 1.3. maddesinin; Kurumsal Yönetim İlkeleri ("İlkeler")'nden çıkarılabileceği düşünülmektedir, zira; pay sahiplerinin haklarının kullanımını etkileyebilecek bilgiler, ilgili mevzuat hükümleri dahilinde Kamuyu Aydınlatma Platformu (KAP) vasıtasıyla kamuya açıklanmaktadır. Diğer taraftan, KAP'ta, Şirketin Kurumsal Web Sitesinde veya sair mecralarda yer alan bilgilerin birbiri ile uyumlu, herhangi bir eksiklik içermeyecek şekilde aynı ve güncel olması gerektiği hususlarının da önemli olduğu düşünülmekte olup, "İlkeler"de açıkça belirtilebilir.
- 2- Bölüm 1, ilke 1.2'de pay sahibinin bilgi alma ve inceleme hakkının ticari sır niteliğinde olmayan bilgilerle sınırlı olduğu vurgulanmalıdır. Mevcut ilkelerde Bölüm I, ilke 2.1.5'in yanında, ilke 3.4.5.'de bilgi alma hakkının sınırı "*pay sahipliği haklarının kullanılması için gerekli olması ve ticari sır kapsamına girmemesi kaydıyla*" ifadesi ile çizilirken, Taslakta ilk bölüm ve genel kurulla ilgili bölümde bu sınıra yer verilmemesi uygulama güçlüğüne yol açabilecektir.
- 3- 3.2. maddesinin; binlerce ortağı bulunan şirketlerin kaldıramayacakları bir yükün altına girmesinin ve genel kurul sürecinde olası bir karmaşanın önlenmesini teminen; genel kurul öncesinde yönetim kuruluna aday gösterme hakkının ancak genel kurula katılım iradesine sahip ortaklar için geçerli olması için ve aday göstermenin herhangi bir süre ile sınırlı olamayacağı hususu dikkate alınarak aşağıdaki şekilde tadil edilmesinin;

....(c) bendinin uygulanabilmesini teminen, yönetim kurulu üyeliklerine aday gösterilecek kişilerin isimleri ve özgeçmişleri; son 10 yıl içerisinde yürüttüğü görevler ve ayrılma nedenleri; şirket, şirket ile ilişkili taraflar ve şirketin iş yaptığı kurumlar ile ilişkisinin niteliği ve düzeyi; bağımsızlık niteliğine sahip olup olmadığı ve yönetim kurulu üyesi olması durumunda şirketin faaliyetlerini etkileyebilecek diğer benzeri hususlar hakkında bilgi, üyeleri aday gösterecek ortaklar tarafından, genel kurul blokaj listesine kayıt olan ortaklar tarafından, genel kurul öncesinde, ilgili mevzuat hükümlerine uygun olarak kamuya açıklanmak üzere şirkete bildirilir.

- 4- Bölüm I, İlke 3.6.'da "*Toplantı başkanı, genel kurul toplantısında pay sahiplerince sorulan her sorunun doğrudan genel kurul toplantısında cevaplandırılmış olmasını sağlar. Sorulan sorunun gündemle ilgili olmaması veya hemen cevap verilemeyecek kadar kapsamlı olması halinde, sorulan soru en geç bir hafta içerisinde Pay Sahipleri ile İlişkiler Birimi tarafından yazılı olarak cevaplandırılır.*" denilmektedir. Burada tanınan bir haftalık süre ek

inceleme ve analiz gerektirebilecek bazı sorular için yeterli olmayabilir. Sürenin en az 15 işgünü olarak belirlenmesi önerilmektedir.

- 5- 3.9. maddesinin; fiziki imkansızlıklar nedeniyle Yönetim Kurulu üyelerinin tamamının Genel Kurulda bulunması mümkün olmayacağından, aşağıdaki şekilde tadil edilmesinin;

Yönetim kurulunu temsilen en az bir üyenin, finansal tabloların hazırlanmasında sorumluluğu bulunan yetkililer ve denetçiler ile gündemde özellik arz eden konularda açıklamalarda bulunmak üzere konu ile ilgili kişiler toplantıda hazır bulunurlar.

- 6- 3.10. maddesinin; genel kurulda karar nisabı sorunun aşılması, aynı zamanda hem hakim ortağa, hem de azınlık pay sahiplerine karara katılma olanağının verilmesi, gereksiz ihtilaf ve yargı süreçlerinin önlenmesi/en aza indirilmesi ve daha uygulanabilir olması adına, aşağıdaki şekilde tadil edilmesinin;

Şirketin sermaye ve yönetim yapısı ile bilanço ve gelir tablosunda aktif toplamının %25 ve daha fazla oranda değişikliği meydana getirecek ve şirketin esas faaliyet konusuna girmeyen işlemlerin genel kurul onayından geçirilmesi zorunludur. Genel kurulda, söz konusu kararların alınmasında karar nisabının %50'den fazla olması gerekir. Karar nisabının hesaplanmasında sermayede %50 ve üzerinde pay sahibi olan ve bunlarla birlikte hareket eden ortakların oy hakları %50 olarak sınırlandırılır. Bu şekilde azınlık pay sahiplerinin genel kurulda bu tür kararlara katılmaları sağlanır. Esas sözleşmeye bu yönde bir hüküm konulana kadar, söz konusu hususlara ilişkin yönetim kurulu kararları, genel kurul onayı olmaksızın uygulanmaz.

- 7- 4.2. maddesinin; yukarıda giriş bölümünde ifade edilen gerekçeler ve halka açık şirketlerde sonradan imtiyaz yaratılması mümkün olmadığından Kurumsal Yönetim İlkeleri'nden tamamen çıkarılmasının; bunun yerine bu konunun halka açılmada bir ön koşul olarak ilgili mevzuat içerisinde düzenlenmesinin,

- 8- 4.3. maddesinin; herhangi bir tereddüte yol açmayacak şekilde uygulanabilmesi amacıyla aşağıdaki şekilde tadil edilmesinin;

Karşılıklı iştirak ilişkisi, beraberinde bir hâkimiyet ilişkisini de getiriyorsa, karşılıklı iştirak içerisinde bulunan şirketler, nisap oluşturmak gibi, çok zaruri durumlar ortaya çıkmadıkça, karşılıklı iştirak ilişkisi içerisinde buldukları şirketin genel kurullarında oy haklarını kullanamazlar ve bu durumu ilgili mevzuat hükümlerine uygun olarak kamuya açıklarlar.

Bölüm II

- 9- 1.1. maddesinin; kamuyu aydınlatma vasıtalarının zaman içinde değişebileceği ve bu nedenle zaman içerisinde isimlerin de değişebileceğinden bahisle, aşağıdaki şekilde tadil edilmesinin;

Kamuya açıklanacak bilgiler, açıklamadan yararlanacak kişi ve kuruluşların karar vermelerine yardımcı olacak şekilde, zamanında, doğru, eksiksiz, anlaşılabilir, yorumlanabilir, düşük maliyetle kolay erişilebilir biçimde ilgili mevzuat hükümlerine uygun olarak ve şirketin internet sitesinde kamunun kullanımına sunulur.

- 10-2.1. maddesinin aşağıdaki şekilde tadil edilmesinin;

Kamunun aydınlatılmasında, ilgili mevzuat hükümleri saklı kalmak kaydıyla, şirkete ait internet sitesi aktif olarak kullanılır ve burada yer alan bilgiler sürekli güncellenir. Şirketin İnternet sitesindeki bilgiler, ilgili mevzuat hükümleri gereğince yapılmış olan açıklamalar ile aynı ve/veya tutarlı olur; çelişkili veya eksik bilgi içermez. Şirket antetli kağıdında internet sitesinin adresi yer alır.

- 11-2.2. maddesinin aşağıdaki şekilde tadil edilmesinin;

Şirketin internet sitesinde bunlarla sınırlı olmamak üzere asgari şu bilgilere yer verilir; ticaret sicili bilgileri, son durum itibarıyla ortaklık ve yönetim yapısı, varsa imtiyazlı paylar hakkında detaylı bilgi, değişikliklerin yayınlandığı ticaret sicili gazetelerinin tarih ve sayısı ile birlikte şirket esas sözleşmesinin son hali, özel durum açıklamaları, finansal raporlar, faaliyet raporları, izahnameler ve halka arz sirküleri, genel kurul toplantılarının gündemleri, katılanlar cetvelleri ve toplantı tutanakları, vekaleten oy kullanma formu, çağrı yoluyla hisse senedi veya vekalet toplanmasında hazırlanan zorunlu bilgi formları ve benzeri formlar, varsa şirketin kendi paylarını geri alımına ilişkin politikası, ilişkili taraflarla işlemlere ilişkin bilgiler, şirket tarafından oluşturulan etik kurallar, kar dağıtım politikası, bilgilendirme politikası ve sıkça sorulan sorular başlığı altında şirkete ulaşan bilgi talepleri, soru ve ihbarlar ile bunlara verilen cevaplar yer alır.

Şirketin ortaklık yapısı; dolaylı ve karşılıklı iştirak ilişkilerinden arındırılmak sureti ile sadece gerçek kişi pay sahiplerinin isimlerini, pay miktarı ve oranları ile hangi imtiyaza sahip olduklarını gösterecek şekilde açıklanmalıdır.

12-3.1. maddesinin; ticari sır niteliğindeki bilgilerin, kamuoyu ile paylaşılmasının mümkün olmaması nedeniyle aşağıdaki şekilde tadil edilmesinin;

Yönetim kurulu, faaliyet raporunu, kamuoyunun şirketin faaliyetleri hakkında en iyi şekilde bilgilendirilmiş olmasını sağlayacak ayrıntıda hazırlar.

13-3.2. maddesinin; konu ile ilgili Sermaye Piyasası Mevzuatında açık bir düzenleme (Seri: XI, No:29 Tebliği) bulunması; bu konuda ilave bir düzenlemenin uygulamada karışıklığa sebebiyet verebilecek ve uygulama birliğini bozabilecek olması nedeniyle, Kurumsal Yönetim İlkeleri'nden çıkarılmasının ve Seri: XI, No:29 Tebliği içerisinde düzenlenmesinin uygun olacağı düşünülmektedir.

Bölüm III

14-Bölüm 3 ilke 1.4.'de "*Şirket, menfaat sahiplerinin Şirketin mevzuata aykırı ve etik açıdan uygun olmayan işlemlerini Kurumsal Yönetim Komitesi'ne veya Denetimden Sorumlu Komite'ye iletebilmesi için gerekli mekanizmaları oluşturur.*" denilmektedir. Seri:X, No:22 sayılı Tebliğ'de denetimden sorumlu komite görevleri arasında bulunduğundan burada ayrıca yer vermeye gerek olmadığı düşünülmektedir.

Bölüm IV

15-2.1. maddesinin, kurumsal yönetimin dört temel prensibinden "eşitlik" prensibini de kapsayacak şekilde aşağıdaki şekilde tadil edilmesi;

Yönetim kurulu faaliyetlerini şeffaf, hesap verebilir, adil ve sorumlu bir şekilde yürütür.

16-2.5. maddesinde, Kurulunuzun Seri: IV, No:41 Tebliği ile uyumlu olacak şekilde, Pay Sahipleri ile İlişkiler Birimi "Yönetim Kurulu'na raporlama yapan" şeklinde daha açık bir şekilde ifade edilebilir.

17-3.2. maddesinin, kurumsal yönetim perspektifinden bakıldığında yönetim kurulu yapısının her türlü çıkar çatışmasının en iyi şekilde yönetilmesini sağlaması beklendiğinden, aşağıdaki şekilde tadil edilmesinin;

Yönetim kurulunda, en doğru kararların alınabilmesini teminen icrada görevli olan ve olmayan üyeler bulunur. Yönetim kurulu üyelerinin çoğunluğu icrada görevli olmayan üyelerden oluşur. İcrada görevli olmayan yönetim kurulu üyeleri içerisinde, görevlerini hiç bir etki altında kalmaksızın yapabilme niteliğine sahip bağımsız üyeler bulunur.

18-3.3.1. maddesinin, uygulamada netlik sağlamak amacıyla, aşağıdaki şekilde tadil edilmesinin;

Şirketin yönetim kurulunda son altı yıl içerisinde, bağımsız yönetim kurulu üyesi olarak görev yapanlar hariç, diğer yönetim kurulu üyeleri, yönetim kuruluna bağımsız üye olarak atanamaz.

19-3.3.4. maddesinin, bağımsız yönetim kurulu üyesinin, bağımsızlığını yitirmesi halinde takip edilecek süreci anlattığı dikkate alındığında, sürecin daha basitleştirilmesini teminen aşağıdaki şekilde tadil edilmesi;

Bağımsızlığı ortadan kaldıran bir durum ortaya çıktığı takdirde, değişiklik bağımsız üye tarafından kamuya duyurulmak üzere derhal yönetim kuruluna iletilir. Bu durumda asgari bağımsız yönetim kurulu üye sayısının yeniden sağlanmasını teminen, bağımsızlığını kaybeden yönetim kurulu üyesi prensip olarak istifa eder. Yönetim kurulu, yapılacak ilk olağan genel kurul toplantısına kadar görev yapmak üzere boşalan üyeliğe bağımsız üye seçer. Ancak toplantı ve karar nisaplarının oluşmasında sorun yaşanması durumunda, bağımsızlığını kaybeden üye görevine devam eder. Bu kapsamda yapılan işlemler ayrıca yönetim kurulu tarafından kamuya en kısa sürede duyurulur.

20-3.3.5.inci maddede, "Haklı gerekçelerin varlığı halinde, yatırımcı haklarını korumayı teminen, Kurul'un uygun görüşü ile, azami bir yıla kadar geçici bir süreyle sınırlı olmak üzere, yukarıda verilen bağımsızlık kriterlerinden bir veya birkaçını sağlamayanlar bağımsız yönetim kurulu üyesi olarak genel kurul tarafından seçilebilir." ifadesi yer almaktadır. **Bu hükmün istismar edilmeye açık olduğu ve bağımsız yönetim kurulu üyeliği kurumunu zayıflatacağı düşünülmekte olup İlkeler'den çıkarılması önerilmektedir.**

21-3.4.4. maddesinin; "müşterek yönetime tabi", "ortak girişim" veya "iş ortaklığı" şirketlerinin sermaye ve yönetim yapısı göz önünde bulundurularak İlkeler'den çıkarılmasının; bunun yerine kamuyu aydınlatma prensibinin uygulanmasının uygun olacağı düşünülmektedir.

22-3.4.6. maddesinin; "özendirme" ifadesinin gözden geçirilerek aşağıdaki şekilde tadil edilmesinin;

Yönetim kurulu toplantılarında gündemde yer alan konular açıkça ve her yönü ile tartışılır. Yönetim kurulu başkanı, yönetim kurulu toplantılarına icracı olmayan ve bağımsız üyelerin etkin katılımını sağlama yönünde en iyi gayreti gösterir. Yönetim kurulu üyesi, toplantılarda muhalif kaldığı konulara ilişkin makul ve ayrıntılı karşı oy gerekçesini karar zaptına geçirir.

23-Bölüm 4, ilke 4.7. komitelerin en az iki ayda bir toplanmasını öngörmektedir. Bu her komite için mümkün olmayabilir. Örneğin yeni ilkelerde öngörülen ücret komitesinin iki ayda bir toplanmasına gerek olmadığı düşünülmektedir. Denetimden sorumlu komitenin yılda en az dört defa toplanması yeterli görülmelidir. Toplantıların sayısının değil etkin bir şekilde işleminin önemli olduğu düşünülmektedir.

24-5.1. maddesinin uygulama alanı bulabilmesi için öncelikle şirketin temel performans/başarı göstergelerinin kamuya açıklanmasının sağlanmasının uygun olacağı düşünülmektedir. Diğer taraftan, madde metninde yönetim kurulu üyelerinin tamamının adeta icrada sorumluluğu bulunan üyeler olarak değerlendirildiği gözlemlenmektedir. Oysa ülkemiz uygulamalarında, icrada bulunmayan/bağımsız yönetim kurulu üyeleri, genellikle genel kurul tarafından onaylanan huzur hakkı ücreti dışında başka bir ücret (performansa dayalı ücret) almazlar. Madde metninin bu hususlar dikkate alınarak tekrar gözden geçirilmesinin uygun olacağı düşünülmektedir.

25-Bilindiği üzere, yönetim kurulu üyelerinin ücretleri, olağan genel kurul toplantısında ayrı bir gündem maddesi olarak yer almakta ve genel kurulda görüşülerek genel kurul tarafından onaylanmaktadır. Bu nedenle, 5.2. maddesinin metninin, icrada görevli ve "huzur hakkı" ile birlikte ayrıca profesyonel ücret alan icracı yönetim kurulu üyelerinin ve üst düzey yöneticilerin durumu dikkate alınarak yeniden gözden geçirilmesinin uygun olacağı düşünülmektedir.

26-Şirketlerin üzerine ilave "uyum" maliyeti getirmemek ve kurumsal yönetim komitesinin şirket bünyesindeki konumunu daha yerleşik ve güçlü hale getirmek amacıyla, 5.3. maddesinin Kurumsal Yönetim İlkeleri'nden çıkarılmasının ve bu görevin Kurumsal Yönetim Komitesi'ne verilmesinin uygun olacağı düşünülmektedir.

Türkiye Kurumsal Yönetim Derneği Sermaye Piyasası Çalışma Grubu tarafından oluşturulan görüş ve öneriler yukarıdaki maddelerden ibarettir.

Bilgi ve görüşlerinize arz ederiz.

Saygılarımızla,

ORJİNAL METİN İMZALIDIR

Murat Doğu

Yönetim Kurulu Üyesi ve Sermaye Piyasası Çalışma Grubu Başkanı